

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotilde utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felőlős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETÉS: A HÍRADÁS ÉS A TITKOSÍR:
Egész évre . . . 36 kor. | Negyed évre . . . 9.— kor
Fél évre . . . 18 . | Egy hóra . . . 3.20
EGYES SZAM ÁRA FIUMEBAN 10 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések milliméter sora 50 fill.

„A Tengerpart,” az egyetlen fiumei lap, a mely előzetes cenzura alatt áll.

Amerika a béke ellen.

Az amerikai Egyesült-Államok eddig csak támogatták Németország ellenségeit, a nélkül, hogy az ántántba formálisan beléptek volna. Ez a helyzet most megváltozott és ma úgy áll a dolog, hogy a központi hatalmak ellen való háborút Amerika ugyszólván vezeti. Washingtonban a háboruspárt kerelkedett felül, még pedig azzal, hogy addig a világháború be nem végződhetik, a míg a négy központi hatalom, de különösen Németország, alá nem rendeli magát az ántánt akaratának. A szenzációs fordulatot egyrészt az erőszakosnak tekintett keleti béke kikényszerítése, másrészt Páris bombázása eredményezték volna. A háboruspárti sajtónak szinte kiapadhatatlan anyag kínálkozott arra, hogy a központi hatalmaktól a világ népeinek veszélyeztetett szabadságáról beszélhessen. Külön kiadások váltakozó fokozatu reménységekkel izgatták a közvéleményt és április 14-én több száz népgyűlést rendeztek az Unió nagyobb városaiban és szinte kivétel nélkül oly határozatokat fogadtak el, hogy Amerika Németország teljes leveréséig folytassa a háborút.

Ez természetesen csak a külső megnyilvánulás, a kulisszák mögött másképpen és más okokból készítették elő a végkimerülésig folytatni szándékolt háború elhatározásait. Taft, Roosevelt, Morgan és Gomperz kibékültek egymással és csupán a volt külügyi államtitkár: Bryan maradt távol az amerikai nép vezérei közül. A négy hatalmas tömegmozgató megállapította, hogy Amerikát helyreépíthatatlan világkudarc érné, ha erejének teljes latbavetése és érvényesítése előtt a békét lehetővé tenné. Amerikának nem szabad a féluton megállni, mondják, amikor még legalkább 10 millió fiatal katonát vethet az európai fronton a serpenyőbe. Ahol Amerika megjelenik, ott sikernek kel követhet, tehát az első nagy amerikai erőfeszítés nem maradhat posványba.

A másik ok, amellyel Wilson előtt érvelték, az volt, hogy Amerika közvetlen határái győzelme nélkül a béke súlyos belső zavarokat keltene. A szélső szocializmus hatalmas erőre kapna, a nacionalizmus nevelésében megbuknék és vele együtt fölborulna Amerikának mai, a nagytőkére alapított gazdasági rendszere. Amerikának a jövőben a tekintély politikáját kell folytat-

ni, különben nem tudja lefojtani lakosságának szociális tömegmozgalmaikat. A most megszervezett és a mai társadalmi rendet biztosító amerikai militarizmust csak egy győzelmes hadjárat tarthatja meg. Tehát: Amerikának győzni kell, győzni minden áron, különben a nacionalizmus — amelynek leple alatt az uralkodó osztályok a fegyverkezést permanenssé tenni óhajtják — nem kap kellő erőt, hogy felülkerelkedjék és belátható ideig biztosítsa a mai uralkodó osztályok hatalmát.

Wilson a nyilvánosság előtt még nem foglalt állást ezekkel a törekvésekkel szemben. De az a körülmény, hogy külügyi hivatala vezetőjének, Lansingnak engedelmet adott a legerélyesebb és egyenesen Vilmos császár megdöntését célzó háború folytatásának a bejelentésére, sejteti, hogy Wilson rövidesen nyilvánosan is megváltoztatja eddigi békekísérleteit. Pedig Wilson már készen volt arra, hogy békéltető világreforinjával az európai hadviselő felek közé lépjen. Csak napok kérdése volt és Wilson rész letezett békemódozatokkal egyengette volna az ellenfelek megértését. Ezt tudták Morgan és társai és ezt akadályozták meg — egyelőre. Wilson egyelőre csupán hallgatásra kötelezte magát, amellet kijelentette, hogy egy jó békelehetőséget nem akarna elszalasztani.

Morganék — akik az ántántnak milliárdokat kölcsönöztek — el vannak készülve arra az eshetőségre is, hogy esetleg szembeállják magukat Wilsonnal, aki nehezen fog megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy ne ő legyen a világ békeszerző megváltója. Ezek a valóságos összeesküvők egyenesen szervezkednek arra, hogy a nagy amerikai tömegeket Wilson ellen is megnyerjék

céljaik számára és ha kell, Wilsont lemondassák. Ebben a pillanatban mindenesetre úgy áll a helyzet, hogy Amerika békeszerzete szinte teljesen megszűnt, amit megkönnyít az a körülmény is, hogy Wilson — Czernin bukásával — elvesztette egyetlen békepartnerét.

Bécsben mindezt tudták és éppen azért váltak meg minden nagyobb nehézség nélkül Czernintől, mivel Wilsonnal szemben folytatott megértő politikája Amerikában lehetlenné tétetett és így Czernin személyéhez kötött amerikai kilátások immár nem kecségtettek kedvező eredménnyel, sőt talán semilyennel sem. Wilsont elhallgattatták, Czernin félreállt — mindkettőnek talán csak ideiglenes lehet ez az állapot — a béke kilátásai kedvezőtleneknek mutatkoznak. Ha csak valamely esemény újabb váratlan fordulatot nem hoz, nem lehet belátható időn belül békéről beszélni, még akkor sem, ha Clemenceau és Lloyd George — ami valószínű — el is hagyják szenvedélyektől áttizott helyüket.

A nyugati harcok küzdelmeinek teljes befejezéséig csak a fegyverek fognak beszélni. A világ népei az idén is gyöngén fognak aratni és háborus nehézségekkel,

A hadviselő államok tözsdéin a hadivállalatok papírjainak az értéke az egész vonalon lényegesen emelkedett, az élelmiszerek és ruházati cikkek árát az egész világon újra magasabbra maximálták. Az ok: Amerika a béke ellen fordult és a spekulánsok Amerikával spekulálnak.

Ahogy a dolgok ma állanak és ahogyan a szerepek ma betöltetnek, — a háború végétől megint igen messze jutottunk.

Eredménytelen angol ellentámadások.

Richthofen kapitány hősi halált halt. - Az angol-francia hadsereg általános visszavonulása. - Brattiannt vad alá helyezik. - Szerényi kormányalakítása.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, ápr. 24. (Hivatalos).

Nincs különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Balkáni harctér

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, ápr. 24. A nagy főhadiszállás jelentti:

Macedon: Az Ochrida- és Prespa-tó között,

valamint Monasztirtól északnyugatra tüzérségi és aknahare. Német osztagok Makovótól nyugatra a francia állásokba törtek előre. Bolgár csapatok a Doiran-tótól délnyugatra kivédtek angol részlettámadásokat. Egynehány francia és angol foglyul esett.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Francia-belga harctér.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, ápr. 24. A nagy főhadiszállás jelentti:

A csatatereken a harcok tevékenység időközönként feléledő tüzérségi helyi és ayalogsági

vállalkozásokra szorított. Nevezetesen Melens és Albert között volt az angol gyalogság igen tevékeny. A felderítő osztagokat, amelyek számos ponton vonalaink ellen előretörték, mindenütt visszavertük. Hasztalanul próbálta az ellenség nagy erővel az április 21-én az avellyi ut mindkét oldalán Alberttől északra fekvő vasutat birtokába venni. Többszörös, veszteségteljes rohamban foglyokat vesztek. Az arcvonal többi részén nincs jelentősebb újság.

A két legutóbbi napon 30 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Suchler hadnagy 32-ik, Menkhoff hadnagy 25-ik légi győzelmét aratta.

Ludendorff, első főszállásmeister

====

ÉLENK TEVÉKENYSÉG AZ ASIAGOI FENSÍKON.

ZÜRICH, ápr. 24. Az asiagói fensíkon újabb francia és angol osztagok jelentek meg. A legutóbbi hírek szerint a hegyi front nyugati szakaszán az angol k élénk tevékenységét fejtenek ki.

RICHTHOFEN SZAZADOS ELESETT.

BERLIN, ápr. 24. Richthofen Manfred báró százados, a németek híres repülőtestje, egy április 21-én a Somme felett teljesített felderítőrepüléséről nem tért vissza. Társainak jelentései ellentmondóak voltak. Egy részük azt mondta, hogy Richthofen, akit egy ellenséges repülőraj üldözött, motorde fektus következtében kénytelen volt leszállani. Miután a kényszerleszállás nem nagy magasságból történt, az ellenséges vonalak mögött, azt hiszik, hogy Richthofen sértetlenül esett az ellenség fogságába. Ezzel szemben a Reuter-ügynökség 23-án kelt jelentésében a Reuter-ügynökség 23-án kelt jelentésében kétségtelenül megállapítja, hogy Richthofen meghalt. Nem bizonyos, hogy lelőtték repülőgépeiben, ellenben valószínű, hogy véletlenül eltalálta egy eltévedt ellenséges golyó és holtan zuhant alá. Angol jelentés szerint Richthofen bárót teljes katonai pompával temették el a lezuhánásának helyén levő temetőben.

OLASZORSZÁG AKADÁLYOZTA A BEKETÁRGYALÁSOKAT

ROTTERDAM, ápr. 24. Franciaországban általános a vélemény, hogy a magalliai megindult tárgyalásokat Olaszország tiltakozása húsította meg.

WILSON EURÓPÁBA JÖN.

WASHINGTON, ápr. 24. Wilson au usziban átjén Európába és szemlét tart az itt küzdő amerikai csapatok felett.

SZTERÉNYI MINISZTERELNÖKSÉGE.

BUDAPEST, ápr. 24. Az általános hangulat meglehetősen hívös Szerényivel szemben. Andrassy és hívei nem szívesen látják Szerényi miniszterelnökségét. Rakonszky István pedig hevesen agitál ellene, a néppárt egyrésze azonban nyíltan rokonszenvez Szerényivel. A munkapárt várakozó álláspontot mutat.

HIREK.

— A kormányzó hazatérése. Jekelfalussy Zoltán kir. kormányzó a ma délelőtti személyvonattal hazaérkezett Budapestről.

— Adományok a Katona Othonnak. A fiemei Katona-Otthon alapja javára Dulokovich N. A. borkereskedő 100 koronát, Battara B. 11 koronát adományozott, amiért ezután mond köszönetet az otthon vezetősége.

— Válasz Cavalloni Józsefnek. Cavalloni József kereskedelmi iskolai tanár tegnap a „Fiumei Estílap”-ban Szegő Gyula álláspontja mellett cikket írt, melyre igen könnyű a válaszuk. Mi is hívei vagyunk a fiumei magyarság és olaszság közti békének, de csak az önérzet határáig. Különbösen is nem nekünk, hanem a másik tábornak van nagyobb szüksége erre a békére és az csak akkor lesz egészséges, üdvös és tartós, ha majd meglesz a paritás és a jogok mértékén egyenlő magasságban lesz a serpenyő. Addig meghunyászkodás és igen rossz taktika azt a békét olyan borzasztóan feldicsérni és felténi a szabad szótól és a szabad levegőtől.

A 66 postás kihagyását, azért nem reklamáltuk meg először a polgármesternél és azért írtuk meg a hírt, mert a hátralevő, mindössze 3 reklamálási napra való tekintettel, — a postások kihagyását ápr. 4-én tudtuk meg, — s ű r g ű s e n f e l k e l l e t t r á z n u n k k ö z ö n y ű k b ű l a m a g y a r v á l a s z t ó k a t, a k i k a h á b o r u i d e j e a l a t t a b b a n i k i t b e n r i n g a t t á k m a g u k a t, h o g y a n é v j e g y z é k e k k ö r ű l n i n c s b a j é s f e l e s l e g e s ú t a n a z é n n i a d o l o g n a k. H o g y e r ő s e b b h a n g o t h a s z n á l t u n k, a n n a k a z ű g y 1 5 é v e s e l ő z m é n y e a z o k a é s a z a z i g y e k e z e t, h o g y e z e k n e k a r á n k k é n y s z e r i t e t t r e k l a m á l á s o k n a k é s a h á r o m f ű r u m o n k e z e s z t ű l v a l ó k á l v á r i a j á r á s n a k, é p p e n e k i n o s ű g y j ö v ő b e l i e l i m i n á l á s a é r d e k é b e n e g y s z e r é s m i n d e n k o r r a r a d i k á l i s a n v é g e t v e s s ű n k. N é h a i K o v á c s t a n á r, a h í r e s s e b é s z n e m e g y s z e r a r c u l i s ű t ö t t e a z e r ő s e n r á n g a l ó z ó v a g y k i a b á l ó b e t e g e t, m i r e a z m e g h ö k k e n e v e e l e s e n e s e d e t t é s a z o p e r á c i ó j ó l s i k e r ű l t. A l t a l á n o s a v é l e m é n y m é g S z e g ő G y u l a b a r á t a n n á l i s, h o g y A T e n g e r p a r t f e l l é p é s e t i s z t i t ó v i h a r k é n t h a t o t t é s j ö v ő r e n e m l e s z n e k ű l y e n k i h a g y á s o k a v á l a s z t ó i n é v j e g y z é k b ű l. É p p e n a k ö v e t k e z m é n y e k f ö g j á k m e g m u t a t n i, h o g y a m i f e l l é p é s ű n k n e m v o l t „r é g z e t e s h i b a” s e e l d o b o t t „é g ő k a n a c”, a h o g y C a v a l l o n i u r s z e n e t n é e l h i t e l m i. A „k i h í v á s” é s „g y ű l ö l k ö d é s” s z a r a k k a l s e e r ő l t e s s e m a g a t a t a n á r u r. E z e k n á l a é p p o l y k e v é s s é i g a z a k, m i n t a h o g y n e m v o l t a t i g a z a k, m i k o r a z o k a t a V o c e h a s z n á l t a v e l ű n k s z e m b e n r a v a s z t a k t i k á b ű l. M i s o h a s z m p r o v o k á l t u n k.

A mi Szegő Gyula érdemeinek feldicsérését illeti a legutóbbi kompromisszum körül, abban a tényállás ez: A magyar plakátok és a magyar beadványok kérdésében A Tengerpart készítette elő a talajt cikkeivel, e sorok írója, lapunk szerkesztő-tulajdonosa dolgozta ki a magyarság óhajaira vonatkozó elaborátumot, a melyet Szegő úrnak eljuttatott a magyar városatyákhoz, úgy hogy Szegő nem térhetett ki az ügy elől és szerkesztőnk beszélt Vio polgármesterrel is, a ki azonnal a legelőzékenyebben kijelentette, hogy a kívánságok közül elismeri a magyar beadványok elfogadására vonatkozólag jogosultságát, valamint azt is, hogy az egész lakosságot érdeklő falragaszok és nyomtatványok kényelvények legyenek. Többet az elaborátumban levő 12 vagy 13 kívánság közül Szegőék sem bírtak keresztülvinni, sőt a sorány eredményből még ma sincs végrehajta a nyomtatványok kényelvényiségére vonatkozó rész, holott azóta sok új nyomtatványt készített a város és a villamos kocsik felírására vonatkozó, a melyek szintén nyomtatványok és szintén az egész közönséget érdeklők. E felírásokat Szegő akkor kifejezetten felemlítette nekünk, mint renűben levő ügyet. Miért nem interpellál Szegő inkább e miatt? —

Egy más alkalommal is meggörzödtünk, újabb előjegyzéseket az ingyentejre és darára.

hogy Szegő nem szolgált reá azokra a babórokra, a melyeket neki Cavalloni, mint magyar városatyának mindenáron fel akar nyújtani. Meynier Károly tudvalevőleg azt indítványozta, hogy a képviselőtestületnek most újra választandó 28 tagját, — a statum világos rendelkezése ellenére, — csak a háboru után válasszák meg. Midőn e sorok írója az indítványnak reánk magyarokra nézve káros voltát hangoztatta Szegő előtt, ez azt felelte, hogy ha m o s i választunk, bejövünk a szélső olaszság képviselői. Elképedtünk ezen a válaszon, mert Szegő ép oly jól tudja mint a legutolsó fiumei iskolás gyermek, hogy most feltétlenül megbízhatóbb képviselőtestületet kaptunk volna, mint a háboru után. De hát az indítvány keresztülment Szegő és Meynier kívánságai szerint. Valószággal komikusan hat tehát, ha Cavalloni azt mondja Szegőről: A ki oly rövid közéleti szereplése alatt, oly sok hasznos sikert aratott polgártársai javára, mint Szegő, az sokkal nagyobb valaki...

A mi a törpére és a cyclopsra vonatkozó hasonlatot illeti, arra kérjük a cikkező urat, nézze meg jobban mit írtunk. Mi sem nevezte őt cyclopsnak, dacára annak, hogy az egyik szemét lekötve hordja. Szerkesztőnk Szegőt nem a saját személyével szemben mondta törpének és nem önön magát nevezte cyclopsnak. Ilyen izléstelen-ségbe mi nem esünk bele. A Tengerpartot mondta megingathatatlan, megtántoríthatatlan cyclopsnak. Ma is ismétljük, hogy Szegő Gyulának még nagyon-nagyon sokat kell dolgoznia a fiumei magyarságért, a míg A Tengerpart eddig szerzett érdemeihez és 15 éves munkájához, amelyre most még csak mélyen alulról nézhet fel, egy kicsikét hozzá fog nőni. Erre a 15 éves művünkre magunk is respektussal tekintünk fel. Cavalloninak a cyclops szóra vonatkozó „magyarozataira” pedig az a válaszuk, hogy e sorok írója már elemi iskolás korában tanulmányozta apja könyvtárában előszeretettel a mythológiát. A tanár urnak tehát mi is szolgálhatunk magyarozattal. A cyclopsok nem voltak balkezűek, hisz ők korácsolták Hesiodos szerint Zeus villámaival. Homlokukon a szemük azt jeleképezte, hogy az agyukkal látnak. Poseidonnak a tenger istenének fia voltak — ezért mondtuk —: „mint cyclops a tenger partján” — óriások voltak, erősek és bátrak. Ily en cyclops ma „A Tengerpart”. Ennek ma semmiféle alulról jövő agyarkodás és semmiféle felülről jövő vihar nem árthat. Örüljön neki Cavalloni ur és örüljön neki minden fiumei magyar ember, mert ha nem volna itt „A Tengerpart”, hát — meg kellene teremteni.

— Személyi hír. Papp Géza baró országgyűlési képviselő ma reggel Fiuméba érkezett.

— Kerékjártó Gyula hangversenye. Kerékjártó Gyula, a világhírű hegedűművész, aki decemberi hangversenyével beopta magát a fiumei közönség szívébe, e hó 27-én, szombaton este rendezi második hangversenyét az Asilo di Carità dísztermében. Az Asilo igazgatósága a művész tiszteletére a hangverseny után tegeztélyt ad, melynek hangulata az Asilo mulatságainak megfelelően (zuttal is a légpompásabbnak igazolozik. Jegyek Hromatkánál kaphatók.

— Ingyentej és dara. E hó 27-én fél 2-3 óra között adják ki a városháza földszintjén a 2 éven aluli szegényorsu gyermekek részére az ingyentejre, darára és Nestlé-lisztre vonatkozó májusi igazolványokat. Április 29-én ugyancsak délután fél 2-3 között fogadnak el

vállalkozásokra szorított. Nevezetesen Melens és Albert között volt az angol gyalogság igen tevékeny. A felderítő osztagokat, amelyek számos ponton vonalaink ellen előretörték, mindenütt visszavertük. Hasztalanul próbálta az ellenség nagy erővel az április 21-én az avelly-i ut mindkét oldalán Alberttól északra fekvő vasutat birtokába venni. Többszörös, veszteségteljes rohamban foglyokat vesztek. Az arcvonal többi részén nincs jelentősebb újság.

A két legutóbbi napon 30 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Suehler hadnagy 32-ik, Menkhoff hadnagy 25-ik légi győzelmét aratta.

Ludendorff, első főszállásmeester

====

ELENK TEVEKENYSEG AZ ASIAGOI FENSÍKON.

ZÜRICH, ápr. 24. Az asiagoi fensíken újabb francia és angol osztagok jelentek meg. A legutóbbi hírek szerint a hegyi front nyugali szakaszán az angol költék tevékenységet fejtenek ki.

RICHTHOFEN SZAZADOS ELESETT.

BERLIN, ápr. 24. Richtofen Manfred báró százados, a németek híres repülőtestje, egy április 21-én a Somme felett teljesített felderítőrepüléséről nem tért vissza. Társainak jelentései ellentmondóak voltak. Egy részük azt mondta, hogy Richtofen, akit egy ellenséges repülőraj üldözött, motordefektus következtében kénytelen volt leszállani. Miután a kényszerleszállás nem nagy magasságból történt, az ellenséges vonalak mögött, azt hiszik, hogy Richtofen sértetlenül esett az ellenség fogságába. Ezzel szemben a Reuter-ügynökség 23-án kelt jelentése kétségtelenül megállapítja, hogy Richtofen meghalt. Nem bizonyos, hogy lelőtték repülőgépeiben, ellenben valószínű, hogy véletlenül eltalálta egy eltévedt ellenséges golyó és holtan zuhant alá. Angol jelentés szerint Richtofen bárót teljes katonai pompával temették el a lezuhanásának helyén levő temetőben.

OLASZORSZÁG AKADÁLYOZTA A BÉKETARGYALÁSOKAT

ROTTERDAM, ápr. 24. Franciaországban általános a vélemény, hogy a monarchiával megindult tárgyalásokat Olaszország tiltakozása hiusította meg.

WILSON EURÓPÁBA JÖN.

WASHINGTON, ápr. 24. Wilson auuszban átjén Európába és szemlét tart az itti küzdő amerikai csapatok felett.

SZTERÉNYI MINISZTERELNÖKSÉGE.

BUDAPEST, ápr. 24. Az általános hangulat meglehetősen hűvös Szterényivel szemben. Andrassy és hívei nem szívesen látnák Szterényi miniszterelnökségét. Rakonczai István pedig hevesen agít ellene, a néppárt egyrésze azonban nyíltan rokonszenvez Szterényivel. A munkapárt várakozó álláspontot mutat.

HIREK.

— A kormányzó hazatérése. Jokelfalussy Zoltán kir. kormányzó a ma délelőtti személyvonattal hazaérkezett Budapestre.

— Adományok a Katona Otthonnak. A főmei Katona-Otthon alapja javára Dulokovich N. A. borkereskedő 100 koronát, Battara B. 100 koronát adományozott, amiért ezután mond köszönetet az otthon vezetésébe.

— Válasz Cavalloni Józsefnek. Cavalloni József kereskedelmi iskolai tanár tegnap a „Fiúmei Estilap”-ban Szegő Gyula álláspontja mellett cikket írt, melyre igen könnyű a válaszuk. Mi is hívei vagyunk a fiúmei magyarság és olaszság közti békének, de csak az önértet határáig. Különben is nem nekünk, hanem a másik tábornak van nagyobb szüksége erre a békére és az csak akkor lesz egészséges, üdvös és tartós, ha majd meglesz a paritás és a jogok mérlegén egyenlő magasságban lesz a serpenyő. Addig meghunyászkodás és igen rossz taktika azt a békét olyan borzasztóan feldicsérni és féltetni a szabad szótól és a szabad levegőtől.

A 66 postás kihagyását, azért nem reklamáltuk meg először a polgármesternél és azért írtuk meg a hírt, mert a hátralevő, mindössze 3 reklamálási napra való tekintettel, — a postások kihagyását ápr. 4-én tudtuk meg, — s ürgösen fel kellett ráznunk közönyűkből a magyar választókat, a kik a háboru ideje alatt abban a hitben ringatták magukat, hogy a névjegyzékek körül nincs baj és felesleges utána nézni a dolognak. Hogy erősebb hangot használtunk, annak az ügy 15 éves előzménye az oka és az az igyekezet, hogy ezeknek a ránk kényszerített reklamálásoknak és a három fórumon kenesztül való kálvária járásnak, éppen ekinos ügyjövöbeli eliminálása érdekében egyszer és mindenkorra radikálisan véget vessünk. Nhai Kovács tanár, a híres sebész nem egyszer arcul is ütötte az erősen rángatózó vagy kiabáló beteget, mire az meghökkenve elcsendesedett és az operáció jól sikerült. Általános a vélemény még Szegő Gyula barátainál is, hogy A Tengerpart fellépése tisztító viharoként hatott és jörsre nem lesznek ilyen kihagyások a választói névjegyzékből. Éppen a következmények fogják megmutatni, hogy a mi fellépésünk nem volt „végzetes hiba” se eldobott „égő kanóca”, ahogy Cavalloni ur szeretné elhíttetni. A „kihírás” és „gyűlölködés” szavakkal se erőltesse meg magát a tanár ur. Ezek nála éppoly kevéssé igazak, mint a hogy nem voltak igazak, mikor azokat a Voce használta velünk szemben ravasz taktikából. Mi soha sem provokáltunk.

A mi Szegő Gyula érdemeinek feldicsérését illeti a legutóbbi kompromisszum körül, abban a tényállás ez: A magyar plakátok és a magyar beadványok kérdésében A Tengerpart készítette elő a talajt cikkeivel, e sorok írója, lapunk szerkesztő-tulajdonosa dolgozta ki a magyarság ohajjára vonatkozó elaborátumot, a melyet Szegő újjón eljuttatott a magyar városatyákhöz, úgy hogy Szegő nem térhetett ki az ügy elől és szerkesztőnk beszélt Vio polgármesterrel is, a ki azonnal a legelőzékenyebben kijelentette, hogy a kívánságok közül elismeri a magyar beadványok elfogadására vonatkozó jogosságát, valamint azt is, hogy az egész lakosságot érdeklő falragaszok és nyomtatványok kényelvűek legyenek. Többet az elaborátumban levő 12 vagy 13 kívánság közül Szegőék sem bírtak keresztülvinni, sőt a sorány eredményből még ma sincs végrehajtv a nyomtatványok kényelvűségére vonatkozó rész, holott azóta sok új nyomtatványt készített a város és a villamos kocsik felírásaira vonatkozó, a melyek szintén nyomtatványok és szintén az egész közönséget érdeklők. E felírásokat Szegő akkor kifejezetten felemlítette nekünk, mint rendben levő ügyet. Miért nem interpellál Szegő inkább e miatt?

Egy más alkalommal is megyőződünk, újabb előjegyzéseket az ingyenesre és darára.

hogy Szegő nem szolgált reá azokra a babérokra, a melyeket neki Cavalloni, mint magyar városatyának mindenáron fel akar nyújtani. Meynier Károly tudvalevőleg azt indítványozta, hogy a képviselőtestületnek most újra választandó 28 tagját, — a statutum világos rendelkezése ellenére, — csak a háboru után válasszák meg. Midőn e sorok írója az indítványnak reánk magyarokra nézve káros voltát hangoztatta Szegő előtt, ez azt felelte, hogy ha most választunk, bejövünk a szélső olaszság képviselői. Elképedtünk ezen a válaszon, mert Szegő époly jól tudja mint a legutolsó fiúmei iskolás gyermek, hogy most feltétlenül megbízhatóbb képviselőtestületet kaptunk volna, mint a háboru után. De hát az indítvány keresztülment Szegő és Meynier kívánságai szerint. Valóságga komikusan hat tehát, ha Cavalloni azt mondja Szegőről: A ki oly rövid közéleti szereplése alatt, oly sok hasznos sikert aratott polgártársai javára, mint Szegő, az sokkal nagyobb valaki...

A mi a törpére és a cyclopsra vonatkozó hasonlatot illeti, arra kérjük a cikkező urat, nézze meg jobban mit írtunk. Mi sem nevezte őt cyclopsnak, dacára annak, hogy az egyik szemét lekötve hordja. Szerkesztőnk Szegőt nem a saját személyével szemben mondta törpének és nem önönmagát nevezte cyclopsnak. Ilyen izléstelenségbe mi nem esünk bele. A Tengerpartot mondta megingathatatlan, megtámaszthatatlan cyclopsnak. Ma is ismétljük, hogy Szegő Gyulának még nagyon-nagyon sokat kell dolgoznia a fiúmei magyarságért, a míg A Tengerpart eddig szerzett érdemeihez és 15 éves munkájához, amelyre most még csak mélyen alulról nézhet fel, egy kicsikét hozzá fog nőni. Erre a 15 éves művünkre magunk is respektussal tekintünk fel. Cavalloninak a cyclops szóra vonatkozó „magyarozataira” pedig az a válaszuk, hogy e sorok írója már elemi iskolás korában tanulmányozta apja könyvtárában előszeretettel a mythológiát. A tanár urnak tehát mi is szolgálhatunk magyarozással. A cyclopsok nem voltak balkezűek, hisz ők korácsolták Hesiodos szerint Zeus villámain. Homlokukon a szemük azt jelképezte, hogy az agyikkal látnak. Poseidonnak a tenger istenének fiait voltak — ezért mondtuk — „mint cyclops a tenger partján” — óriások voltak, erősek és bátrak. Ilyen cyclops ma „A Tengerpart”. Ennek ma semmiféle alulról jövő agyarkodás és semmiféle felülről jövő vihar nem árthat. Örüljön neki Cavalloni ur és örüljön neki minden fiúmei magyar ember, mert ha nem volna itt „A Tengerpart”, hát — meg kellene teremteni.

— Személyi hír. Papp Géza baró országgyűlési képviselő ma reggel Jiumba érkezett.

— Kerékjártó Gyula hangversenye. Kerékjártó Gyula, a világhírű hegedűművész, aki decemberi hangversenyével belopta magát a fiúmei közönség szívébe, e hó 27-én, szombaton este rendezi második hangversenyét az Asilo di Cavita disztermében. Az Asilo igazgatósága t. művész tiszteletére a hangverseny után teapélyt ad, melynek hangulata az Asilo mulatságainak megfelelően czuttal is a legpompásabbnak igérezik. Jegyek Hromatkánál kaphatók.

— Ingyentej és dara. E hó 27-én fél 2-3 óra között adják ki a városháza földszintjén a 2 éven aluli szegénysorsu gyermekek részére az ingyenes tejet, darára és Nestlé-lisztre vonatkozó májusi igazolványokat. Április 29-én ugyanezen délután fél 2-3 között fogadnak el

— **Térzene.** A jelenleg Fiumében állomásozó 29. honvédgyalozezred zenekara tegnap is tizenötöt adott az Adamich-téren. A tizenötök ezuttal is igen nagy és hálás közönsége volt. A korzói életünkbe színt és élénkséget vivő tizenötök kedvező idő esetén naponta megismétlik.

— **Koszorúmegváltás.** Mattersdorfer Armin családja 50 koronát adományozott koszorúmegváltásul a Magyar Vöröskereszt-Egylet fiumei választmányának. Ghezso Karolin halála alkalmából. A választmány hálásan köszöni az adományt.

— **Olesőbb lesz a tej.** Mától kezdve a teljes tejet 1.80 koronáért fogják árusítani, tehát 2 fillérrel olesóbban literenként, mint eddig.

— **Kifosztott lakás.** Jurkovich-Maricevich Mária montenegrói alattvalónő a háború kitörése előtt Fiumében lakott. Amikor a háború kitört, a montenegrói asszonyt az ország belsejében internálták. Három év eltelté után most megengedték neki, hogy Fiuméba visszatérhessen. Itt azonban az a szomorú meglepetés érte, hogy távolléte alatt lakását teljesen kifosztották. A rendőrségen feljelentette az esetet és a nyomozás megindult.

— **A himlőjárvány.** A tengerparton még mindig nem szűnt meg teljesen a himlőjárvány. Mára a megbetegedések száma lényegesen csökkent, sporadikus esetek még mindig előfordulnak. Ma Zenggből és Jablanacról jelentettek egy-egy himlőesetet.

— **Zsebmetszés.** Klasnek Mária 26 éves tizenötök asszony zsebéből a vásárcsarnokban kitaláltak 86 koronát tartalmazó pénztárcáját. Az asszony feljelentést tett a susáki esendőrségen.

— **Elgazolt fiú.** Bredich Szaniszló 8 éves szepeteri fiút miközben a tengerparton szaladgált, tolatás közben elütötte egy vasúti kocsi. A fiú a kerekek alá került, amelyek eltörték a jobb lábát. A súlyosan megsérült fiút beszállították a kórházba.

— **Tőzsde.** A budapesti tőzsde mai árfolyamai a következők: Leszbank 736, Magyar Hitel 1232, Osztrák Hitel 903, Agrár 920, Hazai 555, Atlantica 1340, Adria 1785.

Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Esti órákig pont 8 órától előadás, utána kabaré.

Színház.

— **Tatárjárás.** Tegnap ismét megtelt a színház, pedig alig esalódunk, ha azt állítjuk, hogy Kálmán Imre régi alkotását, az örökké népszerű Tatárjárás Fiume minden színházlátogatója látta már. A kedves eseményű operett szép melódiai mégis a színházba esalták az emberek és kik eljöttek, azok nagyon szívesen énekelte Riza bárónő dalait, Falus fess Lörentey, Helvey Erzsébet snájdíj huszárunkéntes volt. Faludi Kálmán pokolian kacagtató figurát eszalált a tartalékos hadnagyból. Rudnyánszky Helva kedvesen játszotta az altábornagy leányát, Bézei zajos derűség mellett játszotta Lohonyay altábornagyot, Faludy Károly, Gáspár, Tihanyi és Hegyesi kis szerepekben kiegészítőalakok voltak. A zenekar tegnap nem eléggé fegyvermezett. (v. e.)

Ma szerdán este A császárskirályné kerül ismét színpadra, páros bérletben, Honthy Hannával, Helvey Erzsébettel, Pongrácz Matildával, Falussal, Faludi Kálmánnal, Bézeivel a főszere-

pekben. — Holnap esüttrőkön Abonyi Laoszenzációs színművét, A gyermek-et mutatja be a társulat, páratlan bérletben. Tihanyi Oszkár a főszerepben. A katonai milióban lejátszó érdekesítő színmű a budapesti Nemzeti Színházban aratott nagy sikert. Az egész dráma együttes fellép benne.

LEGUJABB.

SZTERÉNYI KABINETALAKITASA.

BÉCS, ápr. 24. Wekerle ma reggel tízkor a király tartózkodási helyére utazott. Az uralkodó hosszabb külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatás után Wekerle meglátogatta Buriant. A Déli Hírlap szerint, ha Zichy Aladár nem fogadja el a király személye körüli tárcát, akkor Hunyadi József gróf a király hadsegédje lenne a jelölt. Sztérényi munkaprogramja a következő: Teljesen magáévá teszi a választójogi priuszt. Keresi a megegyezés lehetőségét, de Vázsonyi választójogi javaslatának lényegét érinteni nem engedi. Sztérényi kabinetje a délutáni órákban valószínűleg kész lesz. Apponyi pártja ma délelőtt értekezletet tartott, amelyen azon felfogás alakul ki, hogy Sztérényi vállalkozásával nem rokonszenveznek. Valószínű, hogy Földes Béla, akit Sztérényi maradásra kért fel, megtartja tárcáját.

ÚJABB HAJÓELSÜLYESZTÉSEK.

BERLIN, ápr. 24. A Wolff-ügynökség jelenti: *Az Azori szigetek körüli elzárt területen 20.660 tonna hajóteret súlyosztottunk el.*

A KÉPVISELŐHAZ ÜLESE.

BUDAPEST, ápr. 24. A képviselőház ma délelőtt fél 11 órakor ülést tartott Szász Károly elnöke alatt.

Barta Ödön betérjesztette a pénzügyi bizottság jelentését a költségvetési felhalmozásról és az adójavaslatokról.

A Ház ezután elhatározta, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tartja, napirendjén a budgetprovizóriummal. Ezután rátérnek az interpellációkra.

Szabó István kigazdapárti netóságoknak katonai segédlettel történő rekvirálásairól interpellál. Ezek a rekvirálások szerint a legnagyobb aggodalomra adnak okot. Kifejti, hogy a rekvirálásokat kellemetlen szigorúsággal hajtják végre. Cseh tiszték valószínűs hadjáratot indítottak a termelők ellen, az osztrák lakosság érdekében. A magyar nép hasonló kimételettségnek sohasem volt még kitéve. Az elhibázott rekvirálási politika következtében Magyarország színpadon marad. Eseteli a lakosság elkeseredését és azt követeli, hogy azonnal szüntessék be a katonai rekvirálásokat.

A többi interpelláló, minthogy jelenleg felelős kormány nincsen, elhalasztotta interpellációját és az ülést véget ért.

BRATIANUT VAD ALÁ HELYEZIK.

BERLIN, ápr. 24. Marghiloman a következőket jelentette ki a Vosische Zeitung munkatársának: *A lakosság túlnyomórésze elfordult Bratianu politikájától és egyre több követeli a vad alá helyezését. Hivatalát Marghiloman három feltétel alatt vállalta és ezek teljesítésére néve ígéretet kapott Ferdinánd királytól. Ezek a feltételek a következők: 1. A kamara rögtön felosztatása a békekötés után. 2. Új, politikailag intakt hi-*

vatalnoki kar létesítése. 3. Bratianu esetleges vad alá helyezéséhez, ha azt a parlament elrendeli, a korona hozzájárul és nem fejt ki ellene ellenállást. Bratianut nem utasíthatjuk ki, — mondotta Marghiloman, — de ő tudja, hogy mi vár rá. Ha önként el akar távozni Romániából, nem álljuk útját. A Romániával való béke egy alkotmányos állammal jön létre, amely a békefeltételek végrehajtását illetőleg egészen más garanciákat nyújt, ezért a Romániával való békekötés az ántant államokra egész másként fog hatni, mint a keleti államokkal kötött béke.

ÁLTALANOS FRANCIA—ANGOL VISSZAVONULÁS.

GENF, ápr. 24. A francia sajtó új fájdalom meglepetésekre készíti elő olvasóit. A köztémények szerint a főhadiszálláson pénteken tartott megbeszéléseken elhatározták a bethoune és briexi szénbányák elpusztítását, a mi arra vall, hogy Foch általános visszavonulásra határozta el magát.

LATHATATLAN GÁZ.

BERLIN, ápr. 24. A birodalmi gyűlés főbizottságának tegnapi ülésén Stein hadügyminiszter beszédet mondott a kitűnő katonai helyzetéről és többek között felemlítette, hogy a németek most láthatatlan gázt használnak a nyugati fronton.

A CAILLAUX-ÜGY BEFEJEZÉSE.

GENF, ápr. 24. A Caillaux ellen megindult vizsgálatot befejezték.

CLEMENCEAU ÁLLASA MEGRENDELÜLT.

GENF, ápr. 24. Párisi jelentések szerint Clemenceau állása sokkal jobban meggyengült, mint ahogy azt kezdetben hitték. A kamara bizottságaiban oly indítványok hangzottak el, amelyek vizsgálatot kértek Clemenceau és Poincaré ellen. Az ellenzéki lapok egész sora olyan hangot használ Clemenceau ellen, amilyent eddig nem használtak.

A ROMAN BEKESZERZŐDES ALÁÍRASA.

ROTTERDAM, ápr. 24. Angol jelentések szerint a Romániával kötendő békeszerződés aláírása közvetlenül küszöbön áll.

LITVANIA A SZASZ KIRÁLYE LESZ.

BERLIN, ápr. 24. A politika legújabb érdekessége, hogy Litvánia perszonál unióba kerül a szász királysággal. A szász trónörökös az ügy részleteinek megbeszélése végett tegnap Berlinbe érkezett.

TENGERI ÜTKÖZET.

BERLIN, ápr. 24. (Wolff). Egyik tengeri járőrünk április 20-án délután a német öböl határterületén, Terschellingtől északra könnyű tengeri haderőkre bukkant, amelyek rövid tüzharc után visszavonultak. Több találatot állapítottunk meg. Hészünkön sem sérülés, sem veszteség nem volt.

LUFT Corso 29.

SWAJCI HIMZES.

Étamin, Crepon, sima és himzett, bluzoknak és egész ruháknak, finom selyem, Crépe de chine, Papillon, Taft fehér és színes, gallérok és fátylak.

LUFT, FEHÉRNEMŰ ÜZLET CORSO 29.

Nyilttér.

MEGHIVÓ

a Tengerparti Bank és Takarékpénztár
(Részvény Társaság) Susak

XXII-İK RENDES KÖZGYÜLESERE,
mely a társaság helyiségében 1918 május
hó 5-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése, az 1917. évi mérleg bemutatása, indítvány a tiszta haszon hováfordítása iránt.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 29. és 39. paragrafusának módosítására vonatkozó indítvány.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. A felügyelő bizottság megválasztása.
7. Esetleges ügyek. (lásd alapszabályok 24. paragrafusát.)

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, tartoznak részvényeiket bezárólag f. é. május hó 1-ig bezárólag az alulírott banknál Susakon, vagy annak fiemei illetve bakari fiókjánál, avagy Triestben a Banca Adriaticánál, Bécsben a Zivnostenska Banka fiókjánál, vagy Zágrábban a Horvát Országos Bank fiókjánál letétbe helyezni.

Az alapszabályok 20. paragrafusa értelmében tíz részvény birtoka egy szavazatra jogosít a közgyűlésen.

Susák, 1918. április 23.

A Tengerparti Bank és Takarékpénztár
(Részvény Társaság) Igazgatósága Susák.

9507—1918. VIII. szám.

HIRDETÉS.

Figyelmeztetnek mindazok, akik a hadmentességi díj fizetésére kötelezve vannak és személyi adatainak mindeddig be nem jelentették, hogy a bejelentést a városi adóhivatalnál, az ugyanott beszerezhető bejelentési lapokon, 8 napon belül megtenni kötelesek.

A mulasztások a kiszabandó hadmentességi díjnak 3—8-szorosával, behajthatóság esetén pedig az 1880. évi XXVII. t. c. 22. paragrafusa szerint fogsággal büntetnek.

Fiume, 1918. április 10.

A VÁROSI TANÁCS.

14100/1918. szám

III.

HIRDETÉS.

Közhirre tétetik, hogy a fiumei vasuti állomás és a szabad kikötő területén levő vágányok kibővítése tárgyában, a bizottsági tárgyalás f. é. május hó 6-án d. e. 9 órakor lesz a m. kir. államvasutaknak a Commercio téren levő épülete tanácstermében.

Az érdekelt felek a munkálatokra vonatkozó terveket a városi tanács irodájában, a tárgyalási határnápig, a hivatalos órák alatt, naponként betekinthezik és a tárgyaláson minden további meghívás nélkül is megjelenhetnek.

A VÁROSI TANÁCS.

Fiume, 1918. április hó 23.

14099/1918. szám

III.

HIRDETÉS.

Közhirre tétetik, hogy a m. kir. Ministeriumnak 1559/1915 illetve a m. kir. Belügyminiszteriumnak 111.336/1915. számú rendelete alapján a

marhahusra f. é. április hó 24-től kezdve a következő legmagasabb árak állapítanak meg:

Eleje nyomatékkal, nyelv, máj, szív,	K. 15.20
Rostélyos nyomatékkal	K. 15.—
Hátszórész és lapocka nyomatékkal	K. 20.—
Tüdő nyomatékkal	K. 4.20
Tüdő nyomaték nélkül	K. 5.20
Pacal	K. 4.—
Velő	darabja K. 3.—

Tilos ezentúl húst nyomaték nélkül árusítani. — A nyomaték azonban a hús súlyának csak 20 százalékát képezheti.

A VÁROSI TANÁCS.

Fiume, 1918. április hó 23-án.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Mural Jenő).

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T. nyomdájában.

**Ujságáruló
rikkancsokat
jó kereset mellett felvesz
„A TENGERPART”
kiadóhivatala Via Clotilde 4. I. em.**

**Ujságkihordókat
(csak házhoz vitelre) jó
fizetéssel felvesz esti 2 órára
„A TENGERPART”
kiadóhivatala Via Clotilde 4. Nők is jelentkezhetnek.**

„LLOYD” NYOMDA

Részvény Társaság

Via Ciotta 27 FIUME Via Ciotta 27

(az Osztrák Magyar Bankkal szemben)

vállalja mindennemű hivatalos és kereskedelmi nyomtatványok, falragaszok, névjegyek, gyászjelentések és üzleti könyvek gyors és jutányos elkészítését.

Harisnyajavító gyűjtőhely,

3 pár harisnyából kettőt kap, 4 pár zokniból kettőt kap, a leszállítottak párja 2 korona. Csak mosott és vasalt harisnyát fogadok el. — Szállítás 2—3 hét alatt.

SCHÖNBERGER K.

I. Ferenc József Korzó 22.

Naponta friss küldemény

KOLBASZ ARUK ÁRJEGYZÉKE:

Füstölt kolbász marhahusból	1 kgr. 18 kor.
Szálami marhahusból	1 kgr. 30 kor.
Sonkaszálami	1 kgr. 30 kor.
Mortadella	1 kgr. 30 kor.
Mozaik kolbász	1 kgr. 30 kor.
Mozaik májas pástétom	1 kgr. 30 kor.
Egyéb finom felvágottak	1 kgr. 30 kor.
Egyéb finom felvágottak	1 kgr. 24 kor.

DELICATESSE hentesárú és gyűjtőüzlet
Corso 20. Nagyban és kicsiben. Tel. 17-31.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat

Viszketegséget, sümörfi, rühti

a leggyorsabban elmulaszt a dr. Fleisch-féle eredeti törvényesen védett.

„Skaboform-Barna Zsir”

Nines szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti peccétes, dr. Fleisch-félét kérjük. Próbátégely 3.30 K., nagy tégely 4 K., családi adag 11 korona.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél: dr. Fleisch E. „Korona” gyógyszerárára Győr.

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák.

Fényes berendezésű új kávéház. Teljesen ujonnan butorozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők.

Szíves pártfogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.

ELSŐRENDÜ

belldödi biztosító társaság helyi képviselőket keres. Biztosítási feltételei a legmodernebbek és minden tekintetben versenyképesek. Utazótisztviselők — más szakmából is — ugyanott is védelmező foglalkozáshoz juthatnak. Kimerítő ajánlatok Mosse Rudolf hirdető irodájába Budapest VI. Andrássy ut 2, „Biztosító 77” jellege alatt intézendők.

Czukorkák-Sütemények

nagyban kaphatók

Neumann és Csernovitz

Budapesti cég, fiumei ierak

katában, via Leopardi 9. az

Andrássy térenél.

Uri gomba szárított kilonként 42. kor.

VALÓDI MAGYAR

urasági borok

jutányos áron kaphatók

FRANKL ARNOLD

borkereskedőnél szabad kikötő.